

Teismo praktikos rinkinys

Byla T-115/15

Deza, a.s.
prieš
Europos cheminių medžiagų agentūrą

„REACH – Sąrašo, kuriame esančios cheminės medžiagos galiausiai bus ištrauktos į Reglamento (EB) Nr. 1907/2006 XIV priedą, sudarymas – Įrašo apie cheminės medžiagos bis(2-etilheksil)ftalato (DEHP) įtraukimą į šį sąrašą papildymas – Reglamento Nr. 1907/2006 57 ir 59 straipsniai“

Santrauka – 2017 m. gegužės 11 d. Bendrojo Teismo (penktoji kolegija) sprendimas

1. *Ieškinys dėl panaikinimo – Fiziniai ar juridiniai asmenys – Tiesiogiai ir konkrečiai su jais susiję aktai – Tiesioginis poveikis – Kriterijai – Europos cheminių medžiagų agentūros (ECHA) sprendimas, kuriuo cheminė medžiaga nustatoma kaip kelianti labai didelį susirūpinimą – Cheminės medžiagos tiekėjų pareikštas ieškinys – Priimtinumumas*

(SESV 263 straipsnio 4 pastraipa; Europos Parlamento ir Tarybos reglamento Nr. 1907/2006 31 straipsnio 9 dalis, 57 straipsnio f punktas ir 59 straipsnis)

2. *Ieškinys dėl panaikinimo – Fiziniai ar juridiniai asmenys – Reglamentuojamojo pobūdžio teisės akto sąvoka, kaip ji suprantama pagal SESV 263 straipsnio ketvirtą pastraipą – Bet koks visuotinai taikomas aktas, išskyrus pagal teisėkūros procedūrą priimtus aktus – Europos cheminių medžiagų agentūros (ECHA) sprendimas, kuriuo cheminė medžiaga nustatoma kaip kelianti labai didelį susirūpinimą – Įtraukimas – Aktas, dėl kurio nereikia priimti įgyvendinamųjų priemonių, kaip tai suprantama pagal minėtą Sutarties nuostatą*

(SESV 263 straipsnio 4 pastraipa ir SESV 289 straipsnis; Europos Parlamento ir Tarybos reglamento Nr. 1907/2006 31 straipsnis, 57 straipsnio f punktas, 59 straipsnis ir XIV priedas)

3. *Teisės aktų derinimas – Cheminių medžiagų registracija, įvertinimas ir autorizacija – REACH reglamentas – Labai didelį susirūpinimą keliančios medžiagos – Įtraukimo į XIV priedą procedūra – Padaryto įrašo pakeitimas – Europos cheminių medžiagų agentūros (ECHA) kompetencija*

(Europos Parlamento ir Tarybos reglamento Nr. 1907/2006 57 straipsnis, 59 straipsnio 8 dalis ir XIV priedas)

4. *Teisės aktų derinimas – Cheminių medžiagų registracija, įvertinimas ir autorizacija – REACH reglamentas – Labai didelį susirūpinimą keliančios medžiagos – Įtraukimo į XIV priedą procedūra – Kelių pasiūlymų nustatyti cheminę medžiagą pateikimas tuo pačiu metu – Galimybė vykstant procedūrai atsiimti vieną ar kelis pasiūlymus – Kaip vienas dokumentas pateikti pasiūlymai – Poveikio nebuvimas*

(Europos Parlamento ir Tarybos reglamento Nr. 1907/2006 57 ir 59 straipsniai)

5. *Ieškinys dėl panaikinimo – Pagrindai – Piktnaudžiavimas įgaliojimais – Sąvoka*
(SESV 263 straipsnis)
 6. *Europos Sąjungos teisė – Principai – Teisinis saugumas – Sąjungos teisės normos – Aiškumo ir nuspėjamumo reikalavimas*
 7. *Ieškinys dėl panaikinimo – Pagrindai – Teisėtų lūkesčių pažeidimas – Ūkio subjektų rėmimasis pagrįstais lūkesčiais dėl egzistuojančios padėties išlaikymo – Atmetimas*
(SESV 263 straipsnis)
 8. *Teisės aktų derinimas – Cheminių medžiagų registracija, įvertinimas ir autorizacija – REACH reglamentas – Labai didelį susirūpinimą keliančios medžiagos – Nustatymo procedūra – Sąjungos institucijų diskrecija – Apimtis – Teisminė kontrolė – Ribos – Akivaizdi klaida, piktnaudžiavimas įgaliojimais ar akivaizdus diskrecijos ribų peržengimas*
(Europos Parlamento ir Tarybos reglamento Nr. 1907/2006 57 ir 59 straipsniai)
 9. *Teisės aktų derinimas – Cheminių medžiagų registracija, įvertinimas ir autorizacija – REACH reglamentas – Labai didelį susirūpinimą keliančios medžiagos – Nustatymo procedūra – Endokrininę sistemą ardančių savybių turinčios cheminės medžiagos, galinčios padaryti rimtą poveikį aplinkai – Įrodinėjimo pareiga*
(Europos Parlamento ir Tarybos reglamento Nr. 1907/2006 1 straipsnio 3 dalis ir 57 straipsnio f punktas)
 10. *Teisės aktų derinimas – Cheminių medžiagų registracija, įvertinimas ir autorizacija – REACH reglamentas – Labai didelį susirūpinimą keliančios medžiagos – Nustatymo procedūra – Su būdingomis medžiagų savybėmis susijusių pavojų vertinimas – Vertinimo kriterijai*
(Europos Parlamento ir Tarybos reglamento Nr. 1907/2006 57 straipsnis)
 11. *Teismo procesas – Naujų pagrindų pateikimas vykstant procesui – Dublike pirmą kartą nurodytas pagrindas – Nepriimtumas*
(Bendrojo Teismo procedūros reglamento 84 straipsnis)
 12. *Europos Sąjungos teisė – Principai – Pagrindinės teisės – Sąjungos teismo užtikrinamas laikymasis*
(ESS 6 straipsnio 3 dalis; SESV 275 straipsnio 2 pastraipa)
 13. *Teisės aktų derinimas – Cheminių medžiagų registracija, įvertinimas ir autorizacija – REACH reglamentas – Labai didelį susirūpinimą keliančios medžiagos – Įtraukimo į XIV priedą procedūra – Padaryto įrašo pakeitimas – Pagrindinių teisių chartijos 47 straipsnio netaikymas*
(Europos Parlamento ir Tarybos reglamento Nr. 1907/2006 57 straipsnis, 59 straipsnio 8 dalis ir XIV priedas)
1. Žr. sprendimo tekstą.

(žr. 30 punktą)

2. Europos cheminių medžiagų agentūros (ECHA) sprendimas dėl cheminės medžiagos nustatymo kaip labai didelį susirūpinimą keliančios medžiagos pagal Reglamento Nr. 1907/2006 dėl cheminių medžiagų registracijos, įvertinimo, autorizacijos ir apribojimų (REACH) 57 straipsnio f punktą yra SESV 263 straipsnio ketvirtoje pastraipoje numatytas reglamentuojamojo pobūdžio teisės aktas. Toks sprendimas yra visuotinio taikymo, nes taikomas objektyviai apibrėžtomis situacijoms ir sukelia teisinių pasekmių bendrai ir abstrakčiai numatyta asmenų kategorijai, t. y. visiems fiziniams ar juridiniams asmenims, patenkantiems į Reglamento Nr. 1907/2006 31 straipsnio 9 dalies a punkto taikymo sritį. Be to, jis nėra teisėkūros procedūra priimtas aktas, nes buvo priimtas ne pagal įprastą teisėkūros procedūrą ir ne pagal specialią teisėkūros procedūrą, kaip jos suprantamos pagal SESV 289 straipsnio 1–3 dalis, o remiantis Reglamento Nr. 1907/2006 59 straipsniu.

Be to, cheminės medžiagos nustatymas kaip labai didelį susirūpinimą keliančios medžiagos pagal Reglamento Nr. 1907/2006 59 straipsnyje numatytą procedūrą lemia pareigą pranešti, o kitos priemonės nėra būtinos. Konkrečiai kalbant, kitas autorizacijos suteikimo procedūros etapas, per kurį kandidatinių medžiagų pirmumo tvarka įtraukiamos į Reglamento Nr. 1907/2006 XIV priedą, t. y. į sąrašą medžiagų, kurioms turi būti suteikta autorizacija, nėra sprendimo, kuriuo medžiaga įtraukiama į kandidatinių cheminių medžiagų sąrašą, įgyvendinimo priemonė.

(žr. 32, 33, 35 punktus)

3. Europos cheminių medžiagų agentūra (ECHA) yra įgaliota papildyti kandidatiniame cheminių medžiagų sąrašė, t. y. sąrašė, kuriame esančios cheminės medžiagos galiausiai bus įtrauktos į Reglamento Nr. 1907/2006 XIV priedą, jau padarytą įrašą remdamasi kitu pagrindu, kaip jis suprantamas pagal vieną iš šio reglamento 57 straipsnio punktų.

Tuo atveju, kai dėl turimų būdingų savybių, kaip jos suprantamos pagal vieną iš Reglamento Nr. 1907/2006 57 straipsnio a–f punktų, tam tikra medžiaga įtraukiama į kandidatinių cheminių medžiagų sąrašą kaip labai didelį susirūpinimą kelianti medžiaga, nei Reglamento Nr. 1907/2006 57 straipsnio ar jo 59 straipsnio 8 dalies formuluotės, nei bet kokios kitos nuostatos formuluotė nedraudžia ECHA patikrinti, ar ši cheminė medžiaga turi kitų būdingų savybių nei tos, dėl kurių ši medžiaga anksčiau buvo įtraukta į minėtą sąrašą. Turint tai omenyje, cheminės medžiagos nustatymas kaip atitinkančios Reglamento Nr. 1907/2006 57 straipsnio kurio nors punkto (kito nei tas, pagal kurį ji anksčiau buvo įtraukta į kandidatinių cheminių medžiagų sąrašą) sąlygas techniškai yra jau padaryto įrašo papildymas.

Nors iš tikrųjų jokiaje nuostatoje aiškiai ir oficialiai nenumatyta, kad ECHA yra įgaliota papildyti kandidatiniame cheminių medžiagų sąrašė jau padarytus įrašus nurodant naujus pagrindus, kaip tai suprantama pagal Reglamento Nr. 1907/2006 57 straipsnį, toks akivaizdus ECHA įgaliojimas negali būti laikomas būtinu, nes jos kompetencija imtis tokių veiksmų išplaukia iš Reglamento Nr. 1907/2006 59 straipsnio 8 dalies, vertinamos atsižvelgiant į bendrą šio reglamento nuostatų struktūrą, ir iš tikslo nustatyti cheminę medžiagą kaip keliančią labai didelį susirūpinimą.

(žr. 54, 55, 67, 70 punktus)

4. Tačiau Reglamento Nr. 1907/2006 dėl cheminių medžiagų registracijos, įvertinimo, autorizacijos ir apribojimų (REACH) 59 straipsnyje nepatikslinama kaip turi būti teikiami keli pasiūlymai nustatyti cheminę medžiagą kaip keliančią labai didelį susirūpinimą, kaip tai suprantama pagal minėto reglamento 57 straipsnį; jie gali būti susiję su įvairiomis cheminėmis medžiagomis arba įvairiomis tos pačios minėtame straipsnyje nurodytos cheminės medžiagos savybėmis. Kalbant konkrečiai, jame taip pat nepaiškinta, ar kiekvienas pasiūlymas, grindžiamas vienu iš minėto reglamento 57 straipsnyje nurodytų pagrindų, turi būti pateiktas atskirai, ar keli tokie pasiūlymai gali būti teikiami kaip vienas dokumentas. Bet kuriuo atveju abiejose nuostatose nėra duomenų, kurie leistų padaryti išvadą, jog

egzistuoja pareiga sujungti pasiūlymus į vieną dokumentą, jei šiuos pasiūlymus tuo pačiu metu teikia vienas ir tas pats asmuo. Be to, nėra nuostatos, kuri draustų vykstant procedūrai atsiimti vieną ar kelis pasiūlymus, net jei jie prieš tai buvo pateikti kaip vienas dokumentas.

Darytina išvada, kad, kiek tai susiję su Valstybių narių komitetui diskutuojant surengtu balsavimu dėl cheminės medžiagos, įvykusi po to, kai valstybė narė atskyrė savo argumentus dėl šios medžiagos, kurie yra išdėstyti pagal Reglamento Nr. 1907/2006 59 straipsnio 3 ir 5 dalis pateiktoje dokumentacijoje, nuo argumentų dėl kitų pasiūlymų, negalima teigti, kad buvo kaip nors pažeistos Reglamento Nr. 1907/2006 59 straipsnio 8 ir 9 dalys ar net aptariamoms cheminės medžiagos tiekėjos teisė būti išklaustyti.

(žr. 86, 91 punktus)

5. Žr. sprendimo tekstą.

(žr. 105 punktą)

6. Žr. sprendimo tekstą.

(žr. 135 punktą)

7. Žr. sprendimo tekstą.

(žr. 137, 138, 151 punktus)

8. Žr. sprendimo tekstą.

(žr. 163, 164 punktus)

9. Dėl įrodinėjimo lygio, kurio turi būti paisoma pagal Reglamento Nr. 1907/2006 dėl cheminių medžiagų registracijos, įvertinimo, autorizacijos ir apribojimų (REACH) 57 straipsnio f punktą, reikia konstatuoti, kad pagal šią nuostatą į XIV priedą gali būti įtrauktos, be kita ko, labai didelį susirūpinimą keliančios endokrininę sistemą ardančios medžiagos, dėl kurių moksliniais tyrimais įrodyta, jog jos „gali“ sukelti rimtą poveikį aplinkai. Taigi tikimybės, kad endokrininę sistemą ardanti medžiaga gali daryti neigiamą poveikį aplinkai, pakanka siekiant nustatyti šioje nuostatoje nurodytą priežastinį ryšį. Be to, toks Sąjungos teisės aktų leidėjo požiūris atitinka atsargumo principą, kuris, be kita ko, paminėtas Reglamento Nr. 1907/2006 1 straipsnio 3 dalyje.

(žr. 173 punktą)

10. Dėl pavojų, susijusių su Reglamento Nr. 1907/2006 dėl cheminių medžiagų registracijos, įvertinimo, autorizacijos ir apribojimų (REACH), 57 straipsnyje numatyta medžiagai būdingomis savybėmis, vertinimo pažymėtina, kad jis neturi būti ribojamas specifinių naudojimo aplinkybių vertinimo ir gali būti tinkamai atliktas, nepaisant to, kur medžiaga naudojama, kokiu būdu su šia medžiaga galimas kontaktas ir kokie galimi jos poveikio lygiai.

(žr. 200 punktą)

11. Žr. sprendimo tekstą.

(žr. 206, 207 punktus)

12. Žr. sprendimo tekstą.

(žr. 211 punktą)

13. Kadangi Europos cheminių medžiagų agentūra nėra teismas, kaip tai suprantama pagal Europos Sąjungos pagrindinių teisių chartijos 47 straipsnį ir Europos žmogaus teisių apsaugos konvencijos 6 straipsnį, šiomis nuostatomis negalima veiksmingai remtis skundžiant jos sprendimą pakeisti įrašą apie cheminės medžiagos įtraukimą į cheminių medžiagų sąrašą, kuriame esančios medžiagos galiausiai bus įtrauktos į Reglamento (EB) Nr. 1907/2006 dėl cheminių medžiagų registracijos, įvertinimo, autorizacijos ir apribojimų (REACH) XIV priedą.

(žr. 213 punktą)